

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник аварійно-рятувального загону
спеціального призначення Головного управління
Державної служби України з надзвичайних ситуацій у

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ

Тема: «Порядок оперативного реагування органів та підрозділів цивільного захисту на повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів (окреме доручення Голови ДСНС від 14.12.2022 № В-485)».

Формат проведення: самостійне навчання.

Нормативно-правові акти, література та посилання на веб-ресурси:

- Окреме доручення Голови ДСНС від 14.12.2022 № В-485 «Порядок оперативного реагування органів та підрозділів цивільного захисту на повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів»

Порядок оперативного реагування органів та підрозділів цивільного захисту на повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів

I. Загальні положення

1. Порядок оперативного реагування органів та підрозділів цивільного захисту на повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів (далі – Порядок оперативного реагування) визначає: організацію виконання органами та підрозділами цивільного захисту завдань і заходів щодо реагування на повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів;

послідовність дій посадових осіб органів управління та формувань щодо отримання та доведення до виконавців повідомлень про виявлення вибухонебезпечних предметів (далі – ВВП), їх ідентифікації та залучення піротехнічного підрозділу;

виконання піротехнічним підрозділом робіт з вилучення та знешкодження (знищення) виявлених ВВП на ділянці місцевості, а також її обстеження; підготовку звітної документації щодо здійснення реагування на повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів.

2. У цьому Порядку оперативного реагування терміни вживаються у такому значенні:

бенефіціари – підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, а також фізичні та юридичні особи, у власності або оренді яких знаходиться територія;

ВВП I категорії – ВВП, що не споряджені засобами (пристроями) ініціювання, а також ВВП, що споряджені засобами (пристроями) ініціювання, які не мають ознак механічного, термічного та інших видів пошкоджень, або їх стан дозволяє переведення з «бойового» у «безпечне (транспортне)» положення;

ВВП II категорії – ВВП, споряджені засобами (пристроями) ініціювання та мають ознаки проходження через «канал ствола», наявність на засобах (пристроях) ініціювання механічних, термічних та інших видів пошкоджень, або переведення засобів (пристроїв) ініціювання з «бойового» положення у «безпечне (транспортне)» неможливе, а також ВВП, споряджені засобами (пристроями) ініціювання невідомої конструкції;

ідентифікація ВВП – візуальний огляд підозрілого предмета для підтвердження його належності до ВВП та встановлення його типу; несанкціоноване поводження з ВВП – дії осіб, які не мають відповідної підготовки та повноважень щодо пошуку, вилучення, транспортування, знешкодження (знищення) та проведення будь-яких інших операцій з ВВП;

оперативне реагування на виявлення ВВП (оперативне реагування) – першочергове залучення органів та підрозділів цивільного захисту для

ідентифікації, вилучення, транспортування і знешкодження (знищення) ВНП, виявленого представниками місцевих органів влади, іншими бенефіціарами та громадянами;

обстеження ділянки місцевості на наявність ВНП – пошук ВНП та їх залишків на ділянці місцевості на визначену глибину для подальшого вилучення та (або) знешкодження (знищення);

підозрілий предмет – предмет, що за зовнішнім виглядом має ознаки ВНП або може бути ідентифікований як ВНП;

черговий диспетчер (радіотелефоніст, оперативний черговий) – особа, до функцій і повноважень якої належить отримання, фіксація та доведення до виконавців інформації, отриманої від місцевих органів влади, інших бенефіціарів та громадян.

Інші терміни вживаються у значеннях, визначених законодавчими та іншими нормативно-правовими актами у сфері протимінної діяльності, національними та міжнародними стандартами, введеними в дію відповідно до законодавства України, а також наведених у стандартних оперативних процедурах ДСНС.

II. Мета та основні заходи щодо здійснення оперативного реагування на виявлення ВНП

1. Метою оперативного реагування є здійснення у максимально стислі терміни заходів щодо ідентифікації виявленого підозрілого предмета та у разі підтвердження його належності до ВНП, вилучення, транспортування і знешкодження (знищення).

2. Основними заходами щодо здійснення оперативного реагування на виявлення ВНП є:

підтримання у постійній готовності особового складу, техніки та обладнання до дій за призначенням; отримання і фіксація інформації щодо виявлення підозрілого предмета; доведення черговим диспетчером до виконавців інформації щодо виявленого підозрілого предмета, отриманої від місцевих органів влади, інших бенефіціарів та громадян;

здійснення ідентифікації виявленого підозрілого предмета та у разі підтвердження його належності до ВНП – залучення піротехнічного підрозділу; проведення заходів щодо знешкодження (знищення) виявленого ВНП; проведення обстеження ділянки місцевості у місці виявлення ВНП за допомогою приладів пошуку;

проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з населенням (працівниками), яке (які) мешкає (працюють) у районі виявлення ВНП.

III. Загальна організація здійснення оперативного реагування на виявлення вибухонебезпечних предметів

1. Загальна організація здійснення оперативного реагування у межах регіону покладається на керівників головних управлінь ДСНС України в областях та м. Києві (далі – територіальні органи управління ДСНС) та їх заступників, до функцій і завдань яких належить організація робіт з гуманітарного розмінування.

2. Безпосередня організація щодо практичного залучення піротехнічного підрозділу для оперативного реагування та проведення ним робіт з вилучення, транспортування та знешкодження (знищення) виявленого ВНП покладається на керівників формувань ДСНС, у складі або підпорядкуванні яких є піротехнічні підрозділи. При розміщенні підпорядкованих піротехнічних підрозділів у декількох місцях постійної дислокації в межах зони відповідальності територіального органу управління ДСНС або підрозділу центрального підпорядкування, керівник територіального органу управління ДСНС або підрозділу центрального підпорядкування своїм наказом визначає райони виїзду для кожного з них.

3. У разі відсутності у підпорядкуванні територіального органу управління ДСНС піротехнічного підрозділу або поділу території регіону на декілька зон відповідальності територіальним органом управління ДСНС організовується взаємодія з відповідним формуванням центрального підпорядкування ДСНС щодо організації оперативного реагування у межах визначених зон відповідальності.

У цьому випадку на формування центрального підпорядкування ДСНС покладається виключно практичне виконання завдань та заходів, пов'язаних із пошуком, вилученням, транспортуванням та знешкодженням (знищенням) виявленого ВНП, проведення нетехнічного обстеження методом практичного дослідження (у разі наявності прямих ознак (доказів) щодо забруднення територій ВНП) та технічного обстеження території. Вирішення решти питань, пов'язаних із організацією взаємодії з місцевими органами влади, органами місцевого самоврядування та бенефіціарам щодо здійснення заходів, пов'язаних із забезпеченням безпеки населення під час проведення практичних заходів з вилучення, транспортування та знешкодження (знищення) виявленого ВНП, а також ідентифікації виявленого підозрілого предмета, проведення нетехнічного обстеження методом аналітичного дослідження та інформаційно-роз'яснювальної роботи покладається на територіальний орган управління ДСНС у взаємодії із формуванням центрального підпорядкування ДСНС.

4. Порядок організації оперативного реагування на виявлення ВНП та взаємодії визначається наказом керівника територіального органу управління ДСНС. У разі відсутності у підпорядкуванні територіального органу управління піротехнічного підрозділу або поділу території регіону на декілька зон відповідальності наказ погоджується із відповідним формуванням центрального підпорядкування ДСНС.

5. Територіальними органами управління ДСНС щороку проводиться уточнення місць знищення вибухонебезпечних предметів та доведення уточненого переліку до підпорядкованих піротехнічних підрозділів або відповідних формувань центрального підпорядкування ДСНС.

IV. Порядок дій під час отримання повідомлення про виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета

1. Порядок дій посадових осіб пожежно-рятувального підрозділу та районного управління територіального органу управління під час отримання повідомлення про виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета.

1.1. Отримання повідомлень від місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, інших бенефіціарів та громадян щодо виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета (далі – Повідомлення) здійснюється черговим диспетчером.

Повідомлення може отримуватися телефонним зв'язком, електронною поштою, а також шляхом подання заявником письмової заяви.

1.2. Під час отримання Повідомлення черговий диспетчер повинен уточнити:

максимально точне місце знаходження виявленого підозрілого предмета; прізвище, ім'я та по батькові, контактний телефон особи, яка виявила підозрілий предмет та може вказати місце його знаходження; обставини, під час яких було виявлено підозрілий предмет; наявність поблизу місця виявлення підозрілого предмета житлових будинків, об'єктів масового перебування людей, виробничих споруд, об'єктів транспортної інфраструктури, ліній (комунікацій) життєзабезпечення тощо; установи та організації, які також були поінформовані заявником про виявлення підозрілого предмета.

1.3. Отримане Повідомлення черговий диспетчер реєструє у Журналі обліку надходження повідомлень про виявлення вибухонебезпечних (підозрілих) предметів, форму якого наведено у додатку 1.

Отримане у робочий час Повідомлення черговий диспетчер негайно доводить до керівника пожежно-рятувального підрозділу, оперативно-координаційного центру та районного управління територіального органу управління ДСНС. У разі отримання Повідомлення у нічний час його доведення до керівників пожежно-рятувального підрозділу та районного управління територіального органу управління ДСНС здійснюється під час прийому-здачі чергування черговим диспетчером.

У разі надходження Повідомлення про виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета у місцях масового скупчення людей, об'єктах транспортної інфраструктури на потенційно небезпечних об'єктах та інших місцях, де його спрацювання може призвести до виникнення надзвичайної ситуації, порушення життєзабезпечення та спричинити людські жертви, таке Повідомлення доводиться до керівника пожежно-рятувального підрозділу, оперативно-координаційного центру та районного управління територіального органу управління ДСНС невідкладно незалежно від часу його отримання. При отриманні Повідомлення оперативно-координаційним центром територіального органу управління ДСНС таке Повідомлення доводиться черговому диспетчеру пожежно-рятувального підрозділу територіального органу управління ДСНС, у межах зони відповідальності (обслуговування, виїзду) якого виявлено вибухонебезпечний (підозрілий) предмет.

Обмін Повідомленнями між черговим диспетчером та оперативногокоординаційним центром територіального органу управління ДСНС здійснюється цілодобово, незалежно від часу отримання такого Повідомлення.

1.4. З метою проведення ідентифікації виявленого вибухонебезпечного (підозрілого) предмета керівники пожежно-рятувального підрозділу або районного управління територіального органу управління ДСНС ставлять відповідні завдання фахівцям, до обов'язків яких належить здійснення ідентифікації ВВП.

У разі відсутності в отриманому Повідомленні інформації, зазначеної у підпункті 1.2. цього розділу, її уточнення покладається на фахівця, до функцій та обов'язків якого належить здійснення ідентифікації ВВП. Термін проведення ідентифікації виявленого вибухонебезпечного (підозрілого) предмета не повинен перевищувати 3 (три) години з моменту отримання Повідомлення у робочий час або з моменту його доведення до керівників пожежно-рятувального підрозділу або районного управління територіального органу управління ДСНС при отриманні Повідомлення у нічний час.

1.5. Після прибуття у район виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета фахівець, до функцій та обов'язків якого належить здійснення ідентифікації ВВП, має:

- уточнити у представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування або особи, яка повідомила про виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета, точне місце його знаходження;

- зупинити транспортний засіб у зоні безпеки не менше 50 м до місця виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета;

- визначити небезпечну зону та вжити заходів щодо недопущення до неї сторонніх осіб;

 - вдягнути засоби індивідуального бронезахисту;

 - висунутися пішки до місця виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета, при цьому уважно оглядати маршрут руху та місцевість навколо себе на наявність сторонніх предметів (дротів, мотузок, ящиків, коробок тощо)

 - протягом усього шляху висування.

 - предмета без засобів бронезахисту;

 - торкатися, піднімати, переміщувати виявлений предмет та здійснювати на нього будь-які механічні, термічні та інші впливи;

 - проводити земляні та інші види робіт, що можуть спричинити коливання ґрунту або його зміщення;

 - торкатися, переміщати та порушувати цілісність (перерізати) будь-яких інших предметів (у тому числі дроти, сітку тощо), які виявляються поруч виявленого ВВП та у районі проведення ідентифікації;

 - видаляти (відкривати, демонтувати) будь-які перешкоди, що заважають ідентифікації виявленого вибухонебезпечного (підозрілого) предмета; проводити ідентифікацію вибухонебезпечного (підозрілого) предмета у темну пору доби або за несприятливих погодних умов (сильні атмосферні опади або

сніговий покрив, що не дозволяють провести візуальний огляд та ідентифікацію виявленого підозрілого предмета).

1.6.2. Використання будь-яких засобів зв'язку, у тому числі мобільних телефонів, дозволяється на відстані не менше 50 метрів від місця виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета.

1.7. У разі підтвердження, що виявлений предмет належить до ВВП, фахівець, який здійснює ідентифікацію ВВП, виконує такі заходи:

інформує чергового диспетчера про підтвердження виявлення ВВП із зазначенням типу, калібру, кількості та інших даних, що сприятимуть практичному виконанню робіт із вилучення, транспортування та знешкодження (знищення) ВВП; проводить позначення (маркування) місця виявлення ВВП спеціальними знаками мінної небезпеки згідно з СОП 08.40/ДСНС «Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту маркування територій, забруднених вибухонебезпечними предметами»; уточнює межі небезпечної зони, вживає заходи щодо недопущення сторонніх осіб до місця виявлення ВВП;

організовує розповсюдження інформаційних матеріалів щодо порядку дій та правил поведінки у разі виявлення ВВП. За результатами проведених заходів фахівець, який здійснює ідентифікацію ВВП, складає Акт про здійснення організаційних заходів у районі виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета.

Форму Акта про здійснення організаційних заходів у районі виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета наведено у додатку 2.

1.8. У випадку, коли не можливо провести візуальний огляд виявленого підозрілого предмета, його ідентифікація здійснюється:

по завершенню сильних атмосферних опадів у вигляді дощу (снігу) – фахівцем, до обов'язків яких належить здійснення ідентифікації ВВП;

при наявності снігового покриву, що не дозволяють провести візуальний огляд виявленого підозрілого предмету – піротехнічним підрозділом;

при наявності будь-яких перешкод, що потребують їх видалення (відкриття, демонтажу) для доступу до виявленого вибухонебезпечного (підозрілого) предмета – піротехнічним підрозділом. При цьому фахівцем, до обов'язків якого належить здійснення ідентифікації ВВП, в Акті про здійснення організаційних заходів у районі виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета зазначається причина неможливості проведення ідентифікації.

1.9. Проведення ідентифікації вибухонебезпечних (підозрілих) предметів, що виявляються під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (подій), пов'язаних із вибухами боєприпасів, здійснюється залученими піротехнічними підрозділами. При цьому складання Акта про здійснення організаційних заходів у районі виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета не обов'язкове.

1.10. На підставі отриманого Повідомлення та уточненої інформації від фахівця, який здійснює ідентифікацію ВВП, черговий диспетчер:

вносить уточнену інформацію до Журналу обліку надходження повідомлень про виявлення вибухонебезпечних (підозрілих) предметів;

формує заявку щодо необхідності залучення піротехнічного підрозділу (далі – Заявка), зразок якої наведено у додатку 3;

1.11. Заявка підписується керівником пожежно-рятувального підрозділу або іншою посадовою особою, якій делеговані повноваження щодо підпису таких документів, та надсилається – до оперативно-координаційного центру територіального органу управління ДСНС.

1.12. У разі відсутності у підпорядкуванні територіального органу управління ДСНС піротехнічного підрозділу або поділення території регіону на декілька зон відповідальності Заявка може надсилатись одночасно до оперативно-чергової служби територіального органу управління ДСНС та відповідного формування центрального підпорядкування ДСНС.

1.13. Термін надання Заявки не повинен перевищувати 4 (чотири) години з моменту отримання Повідомлення у робочий час або з моменту його доведення до керівника пожежно-рятувального підрозділу.

1.14. Оперативно-координаційний центр реєструє надіслану Заявку у Журналі обліку надходження повідомлень про виявлення вибухонебезпечних предметів, інформує керівництво територіального органу управління ДСНС та негайно доводить отриману Заявку до формування, у складі якого є піротехнічний підрозділ.

1.15. Отримання Заявки фіксується у Журналі обліку надходження повідомлень про виявлення вибухонебезпечних (підозрілих) предметів, який ведеться у формуванні, у складі якого є піротехнічний підрозділ.

2. Проведення обстеження територій (акваторій) під час оперативного реагування на повідомлення щодо виявлення ВВП.

2.1. Практичне виконання піротехнічним підрозділом Заявок здійснюється у порядку їх надходження, але не пізніше ніж у 3-денний термін з моменту отримання Повідомлення. У випадках виявлення ВВП у місцях масового скупчення людей, на об'єктах транспортної інфраструктури, потенційно небезпечних об'єктах та інших місцях, де спрацювання ВВП може призвести до виникнення надзвичайної ситуації, порушення життєзабезпечення та спричинити людські жертви, Заявки виконуються позачергово.

2.1.1. У разі виявлення авіаційних бомб (торпед) великих калібрів або скупчень боєприпасів (понад 25 одиниць) калібром від 45 мм, спрацювання яких може призвести до порушення умов життєдіяльності населення або виникнення надзвичайної ситуації, структурним підрозділом органів управління та формувань, до повноважень якого віднесено функції планування, організація та контроль за виконанням робіт з очищення (розмінування) території в межах зон відповідальності, готується Інформаційна довідка, зразок якої наведено у додатку 4. Інформаційна довідка надається до Департаменту реагування на надзвичайні ситуації ДСНС (email: bav@dsns.gov.ua) впродовж двох годин з моменту надходження повідомлення та підтвердження інформації щодо наявності вибухонебезпечних предметів. У разі продовження термінів виконання завдань (довше, ніж одна доба) інформаційна довідка надається

щоденно до 17:00 годин. Інформаційна довідка повинна містити наступну інформацію:

- деталізований опис події із зазначенням часу надходження повідомлення, переліку вжитих заходів, кількість і склад сил і засобів, залучених до виконання завдань за призначенням (додаткові сили і засоби);
- ситуаційна схема місця події із зазначенням координат та відстаней до об'єктів (будівель), які знаходяться у зоні можливого ураження;
- фотографії з місця виконання робіт.

У випадку класифікації події із виявлення ВНП за класифікованою ознакою надзвичайної ситуації – «Виявлення скупчень (складів) застарілих боєприпасів, знешкодження яких обумовило залучення спеціальних підрозділів на тривалий час (понад 3 доби)», п.23 розділу III наказу МВС України від 06.08.2018 № 658 (Код 10270 відповідно Національного класифікатору ДК 019: 2010 «Класифікатор надзвичайних ситуацій» (надзвичайна ситуація унаслідок пожежі, вибуху, можливості вибуху, виявлених вибухонебезпечних предметів, застарілих боєприпасів) до інформаційної довідки надаються копії протоколів засідання постійних комісій з питань ТЕБ та НС (об'єкту, міста, району, області).

2.2. Залучення піротехнічного підрозділу до реагування на виявлення ВНП здійснюється на підставі рішення (наказу) керівника формування, до складу якого входить піротехнічний підрозділ, та отриманої Заявки.

2.3. Виконання заявок, незалежно від кількості та категорії виявленого ВНП, здійснюється штатним піротехнічним відділенням із залученням оперативно-піротехнічного автомобіля (ОПМ/ОПМ-В) та піротехнічного автомобіля легкого (ПМ-Л) або важкого (ПМ-В) типу з урахуванням вантажопідйомності транспортних засобів, яка повинна перевищувати вагу ВНП не менше ніж удвічі. Транспортування ВНП повинно здійснюватися із дотримання заходів безпеки визначених СОП 10.10.40/ДСНС «Заходи безпеки під час розмінування» (наказ ДСНС від 26.06.2019 № 375). Залучення піротехнічного розрахунку у складі від 3-х осіб та одного автомобіля ПМ-Л або ПМ-В дозволяється у разі проведення робіт із знищення ВНП на місці їх виявлення.

2.4. Автомобілі легкого (ПМ-Л) та важкого (ПМ-В) типу повинні бути обладнані у відповідності до вимог наказу МВС України від 06.02.2020 р. № 99 «Про затвердження Положення про визначення та застосування спеціальних транспортних засобів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 березня 2020 р. за № 232/34515.

2.5. Транспортування (перевезення) виявлених ВНП, а також вибухових речовин та засобів підриву має здійснюватися відповідно до вимог Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів», Європейської Угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ), Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 04.08.2018 № 656, зареєстрованим у

Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 р. за № 1041/32493, Порядку видачі та оформлення свідоцтв про допущення транспортних засобів до перевезення визначених небезпечних вантажів, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 04.08.2018 № 656, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 р. за № 1042/32494, Порядку погодження та оформлення маршруту руху транспортного засобу під час дорожнього перевезення небезпечних вантажів, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 04.08.2018 № 656, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 р. за № 1043/32495.

2.6. Після прибуття у район виявлення ВНП начальник піротехнічного підрозділу зобов'язаний:

визначити тип і категорію ВНП, а також заходи безпеки під час виконання піротехнічних робіт;

прийняти рішення щодо порядку проведення робіт та поставити завдання кожній посадовій особі піротехнічного підрозділу;

проінструктувати особовий склад, що залучається до робіт та забезпечення їх проведення, про дотримання заходів безпеки;

визначити місця (майданчики) розміщення техніки, приладів і обладнання, тимчасового зберігання виявлених ВНП;

забезпечити відсутність сторонніх осіб у районі проведення робіт з урахуванням зони небезпеки.

2.7. У районі виявлення ВНП проводиться обстеження ділянки місцевості на наявність ВНП. Площа ділянки, що підлягає обстеженню на наявність ВНП, визначається в залежності від кількості виявлених ВНП згідно зі схемою, наведеною у додатку 5. Глибина, на яку проводиться обстеження на наявність ВНП, повинна забезпечувати подальше безпечне використання ділянки місцевості або визначатися бенефіціаром. У тому випадку, коли характер місцевості унеможливує проведення обстеження ділянки місцевості на наявність ВНП (наявність водних перешкод, елементів транспортної системи, житлова забудова, асфальтована або бетонована поверхня тощо), зазначені роботи проводяться на ділянках, де це можливо в межах визначених площ та відстаней. При цьому в Акті виконання робіт із знешкодження (знищення) вибухонебезпечних предметів зазначається окремо площа ділянки, обстеженої на наявність ВНП, та площа ділянки, на якій зазначені роботи не можливо провести із вказанням причини.

2.8. У разі належності виявлених ВНП до I категорії начальником піротехнічного підрозділу організовується проведення робіт щодо вилучення та зосередження ВНП на місці (майданчику) тимчасового зберігання виявлених ВНП.

2.9. Після завершення обстеження ділянки місцевості на наявність ВНП виявлені ВНП завантажуються на ПМ-Л або ПМ-В для подальшого транспортування до місця знешкодження (знищення). Завантаження виявлених ВНП здійснюється під керівництвом начальника піротехнічного підрозділу, при цьому кількість особового складу біля автомобіля повинна бути мінімальною.

2.10. У разі належності виявленого ВВП до II категорії керівник піротехнічного підрозділу доповідає керівництву формування, якому підпорядковується, та керівнику або визначеному ним представнику пожежнорятувального підрозділу (районного управління територіального органу ДСНС) для подальшої організації та здійснення заходів щодо знищення ВВП на місці виявлення.

2.11. До оточення місця знешкодження (знищення) ВВП можуть залучатися представники пожежно-рятувального підрозділу або районного управління територіального органу управління ДСНС. У цьому випадку виконання завдань та заходів у районі знешкодження (знищення) виявленого ВВП покладається на:

керівника піротехнічного підрозділу – проведення інструктажу особового складу, залученого до оточення щодо дотримання заходів безпеки, та безпосереднє виставлення постів оточення;

керівника формування, якому підпорядкований піротехнічний підрозділ – забезпечення засобами зв'язку особового складу, залученого до оточення.

2.12. За результатами проведення обстеження на наявність ВВП ділянки місцевості керівником піротехнічного підрозділу можуть бути підготовлені пропозиції для прийняття рішення керівництвом територіального органу управління ДСНС та формування центрального підпорядкування ДСНС на проведення технічного обстеження території для визначення більш детальної межі імовірно (підтверджено) небезпечної території та подальшого її очищення (розмінування) від ВВП.

V. Облік та звітність щодо здійснення заходів з оперативного реагування на виявлення ВВП

1. Облік виконання заходів щодо оперативного реагування на виявлення ВВП ведеться у Журналі обліку надходження повідомлень про виявлення вибухонебезпечних (підозрілих) предметів.

2. Звітними матеріалами щодо виконання заходів з оперативного реагування на виявлення ВВП є: повідомлення про виявлення вибухонебезпечного (підозрілого) предмета; заявка щодо необхідності залучення піротехнічного підрозділу;

акт про здійснення організаційних заходів у районі виявлення ВВП;

копія (витяг) наказу на залучення піротехнічного підрозділу;

акт виконання робіт із знешкодження (знищення) вибухонебезпечних предметів (далі – Акт виконаних робіт) (форму Акту виконаних робіт наведено у додатку 6;

донесення (відомості), визначені Табелем термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту;

донесення, внесені до системи управління інформацією у протимінній діяльності «IMSMA».

3. Донесення (відомості) оформлюються та надаються у терміни, встановлені Табелем термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту.

4. Акт виконання робіт затверджується керівником територіального органу управління/керівником формування центрального підпорядкування ДСНС, підписується особовим складом піротехнічного підрозділу та представником пожежно-рятувального підрозділу або районного управління територіального органу управління, до функцій та обов'язків яких належить здійснення ідентифікації ВВП. За рішенням керівника територіального органу управління право затвердження Акта виконання робіт може бути делеговано начальнику формування, якому належить піротехнічний підрозділ. Акт виконання робіт може бути погоджений (за згодою) місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, територіальними органами управління центральних органів виконавчої влади, органами військового управління, підрозділами і частинами Збройних Сил України та інших військових формувань, установ, підприємств і організацій та підписаний уповноваженими представниками цих установ.

5. Для подальшого опрацювання та зберігання до структурного підрозділу територіального органу управління чи формування центрального підпорядкування ДСНС, до повноважень якого належить організація гуманітарного розмінування, надаються:

сканована копія Акту виконання робіт із додатками в електронному вигляді – протягом двох робочих днів після їх затвердження;

один примірник Акту виконаних робіт із додатками у друкованому вигляді – щокварталу, до 5 числа наступного за звітним періодом місяця.

6. Результати та аналіз виконання заходів з оперативного реагування на виявлення ВВП повинні використовуватись у плануванні та практичному виконанні таких заходів:

визначення обсягів майбутніх робіт з гуманітарного розмінування;

визначення сил та засобів для проведення робіт з гуманітарного розмінування;

коригування (уточнення) щорічних планів очищення (розмінування) територій від ВВП;

систематичне обстеження територій під час їх очищення та після нього з метою перегляду/зміни статусу (класифікації) імовірно (підтверджено) небезпечної території;

систематичний контроль якості проведення гуманітарного розмінування.

Питання для засвоєння матеріалу:

1. Яка основна мета оперативного реагування?

1. здійснення у максимально стислі терміни заходів щодо ідентифікації виявленого підозрілого предмета та у разі підтвердження його належності до ВВП, вилучення, транспортування і знешкодження (знищення);

2. швидкий виїзд групи піротехнічних робіт на розмінування;

3. подання заявки на розмінування у найкоротший термін;
4. пошук ВНП та їх залишків на ділянці місцевості на визначену глибину для подальшого вилучення та (або) знешкодження (знищення);
5. здійснення ідентифікації виявленого підозрілого предмета та у разі підтвердження його належності до ВНП – залучення піротехнічного підрозділу.

2. Скільки часу дається для здійснення ідентифікації ВНП після повідомлення про його виявлення?

1. 1 година;
2. 2 години;
3. **3 години;**
4. 4 години;
5. 5 годин.

3. Які засоби захисту повинен використовувати ідентифікатор?

1. шолом, наколінники, налокітники;
2. бронежилет, костюм EOD;
3. костюм EOD, шолом, захисні окуляри;
4. бронежилет, каска, захисні окуляри;
5. **бронежилет, каска.**

4. Назвіть основні звітні матеріали щодо виконання заходів з оперативного реагування.

1. акт про здійснення організаційних, копія (витяг) наказу на залучення піротехнічного підрозділу; акт виконання робіт із знешкодження (знищення) вибухонебезпечних предметів, оперативні донесення, донесення, внесені до системи управління інформацією у протимінній діяльності «IMSMA»;

2. акт про здійснення організаційних, копія (витяг) наказу на залучення піротехнічного підрозділу;

3. акт виконання робіт із знешкодження (знищення) вибухонебезпечних предметів, оперативні донесення;

4. донесення, внесені до системи управління інформацією у протимінній діяльності «IMSMA».

5. Що називають вибухонебезпечним предметом II категорії?

1. ВНП, що не споряджені засобами (пристроями) ініціювання, а також ВНП, що споряджені засобами (пристроями) ініціювання, які не мають ознак механічного, термічного та інших видів пошкоджень, або їх стан дозволяє переведення з «бойового» у «безпечне (транспортне)» положення;

2. ВНП, споряджені засобами (пристроями) ініціювання та мають ознаки проходження через «канал ствола», наявність на засобах (пристроях) ініціювання механічних, термічних та інших видів пошкоджень, або переведення засобів (пристроїв) ініціювання з «бойового»

положення у «безпечне (транспортне)» неможливе, а також ВПП, споряджені засобами (пристроями) ініціювання невідомої конструкції;

3. ВПП без будь яких ознак використання.